Orędownik Wrzesiński

Wychodzi trzy razy tygodniowo i to co wtorek, czwartek i sobotę prócz dni świątecznych — Nakładem i drukiem A. Prądzyńskiego we Wrześni
Odpowiedzialny za część redakcyjną Andrzej Prądzyński we Wrześni
Administracja: ulica Poznańska № 6 — Telefonu № 389

Abonament: na poczcie: miesięcznie —,96 zł, kwartalnie 2,88 zł. wekspedycji: mies. 90 gr, kwart. 2,70 zł - Ogłoszenia: za miejsce 1-łam. i milim. w wyż 10 groszy przyjmuje administracja większe dwa dni, mniejsze do godz. 9 dzień przed ukazaniem się numeru - Telef. № 389

№ 124 | **Września, czwartek dnia 28-go października 1926** | **Rok VIII**

Sprawa Wrzesińska.

Ciąg dalszy jubileuszowego obchodu stanowiła akademja w sali p. Bartkowiaka. Wobec dostojnych gości i przepełnionej sali rozpoczęła uroczystość orkiestra odegraniem pod osobistem kierownictwem p. por. Szała Poloneza z Halki Moniuszki. Następnie weszła na estradę i wypowiedziała następujący prolog z Śmidowiczów Matuszewska, owa uczenica, która pierwsza wzbraniała się przyjąć niemiecki Katechizm, a kiedy go jej przymusem wpychano, schwyciła książkę przez fartuszek.

Prolog p. Matuszewskiej.

Wielkie nasze uroczystości narodowe witamy nieśmiertelną pieśnią „Jeszcze Polska nie zginęła" i dziś rozlegają się dźwięki naszego hymnu narodow.

Cofnijmy wskazówkę dziejowego zegara o ćwierć wieku wstecz. — Rok 1901. Polska, Europa, światem całym wstrząsnęła wieść o wypadkach wrzesińskich. Bolesny jęk wydarł się z piersi polskich i zrodził piosnkę „Tam od Wrześni, tam od Warty biją głosy w świat otwarty"...

Jakiż jest związek między radosnem mazurkiem Dąbrowskiego a smutną skargą ludu Wrzesińskiego? Odpowiedź da nam historja.

Przez dzieje epoki porozbiorowej wije się krwawa wstęga męczeństwa narodowego. Od insurekcji Kościuszkowskiej do powstania styczniowego broczyliśmy obficie krwią, ale ta krew nie płynęła daremnie, ta krew przypominała Europie o naszem istnieniu.

Od roku 1863 coraz mniej o nas słyszano, walczyliśmy wprawdzie przeciw naporowi pruskiemu, walczyliśmy o każdą piędź ziemi aby opóźnić pochód wroga na wschód, walczyliśmy — ale przypominało to raczej szarą waikę z życiem. Europa o nas zapomniała.

Aż oto nadszedł rok 1901. Rok, w którym Prusacy postanowili zdobyć Wielkopolskę nadużywając religji do niecnych swych celów.

Zdawało się, że jesteśmy zgubieni, bo któż przeciwstawi się potędze takiej jak cesarstwo niemieckie zwycięzkie z wrogami wewnętrznemi i zewnętrznemi, któż się oprze brutalnej kulturze germańskiej?

I wtedy stała się rzecz niebywała! —

Na ziemi Wrzesińskiej zroszonej obficie krwią bohaterów z roku 1848 zrodził się opór — opór dzieci, które instynktownie odczuły, że im się zabiera największe świętości.

Hohenzollerna ogarnęła wściekłość, brutalną dłonią poczęli tłumić opór. — Europa ujrzała prawdziwe oblicze kultury niemieckiej i przypomniała sobie że żyje bohaterski naród polski, który miał ongiś własną państwowość, że ten naród cierpi i chce być wolnym.

Z Wielkopolskiej ziemicy poszła piosnka rzewna, smutna, w świat otwarty — rosła, potężniała, aż zbudziła echa pieśni „Jeszcze polska nie zginęła"!

Łzy dzieci wrzesińskich nie płynęły daremnie, wszak na świecie nic nie ginie a krzywdy nasze zostały zapisane w księdze dziejowej. Czekaliśmy spokojnie na dzień gniewu i sądu.

Prusacy tymczasem miotani bezsilną wściekłością popełniali coraz to większe bezprawia, aż wreszcie przebrała się miara. Narodu zrozumiały, że nietylko nasza ale także ich przyszłość zagrożona.

A kiedy dumnemu krzyżactwu zdawało się, że może bezkarnie sięgnąć po panowanie nad światem, dosięgła je dłoń sprawiedliwości.

Wielka wojna światowa to zbiorowy protest cywilizacji przeciw Krzyżakom.

Długo wachały się losy nasze na szali dziejowej aż wreszcie zwyciężyła słuszność i sprawiedliwość.

Nadszedł wielki dzień naszego zmartwychwstania. Popłynęła pieśń zwycięzka, radosna „Jeszcze Polska nie zginęła", a echo jej obudziły wspomnienia smutnej i rzewnej piosnki „Tam od Wrześni, tam od Warty".

Oby pamięć bartu duszy małych bohaterów wrzesińskich, zamieszkała wiecznie w sercach polskich.

Członek jubilat Komitetu wrzesińskiego jeden z jeszcze żyjących czterech członków, p. major Henryk Lutomski ze Stawu, zobrazował w krótkich słowach myśl przewodnią, którą kierował się Komitet ówczesny, a który skoncentrował się w kierunku zużycia nagromadzonych kapitałów na kształcenie charakterów i podtrzymanie ducha ofiar Strejku Wrzesińskiego.

Atrakcją akademji były następnie przemówienia, świetne co do formy i zawartych myśli, p. inspekt. Stasiewskiego z Wrześni i ostatnie pana kuratora Bernarda Chrzanowskiego z Poznania. Podamy je dosłownie w następnych numerach Orędownika.

Zakończyły akademję chórowe śpiewy Lutni z akompanjamentem orkiestry, dyrygowane przez p. Dyr. Walczaka. Tak hymn Nowowiejskiego „Ułajcie", jak Kurpińskiego „Bohaterom" odśpiewano poprawnie i z wielką siłą wywołały spodziewany efekt i grzmiące oklaski.

W międzyczasie jubileuszowych uroczystości po skończonej akademji a herbatką — Rautem udał się p. wojewoda na starostwo, gdzie udzielał posłuchania delegacjom, a później objechał miasto, oglądając urządzenia miastowe. Kres wizyt był na ratuszu, gdzie w sali ratuszowej przedstawieni zostali p. wojewodzie Magistrat, Rada miejska i Rada szkolna.

O godzinie czwartej zaczęły się zapełniać lokale p. Bartkowiaka zaproszonymi gośćmi na herbatkę — Raut, urządzoną przez miasto, celem dania możności bliższego zetknięcia się zaproszonych — liczoie, bo prawie w komplecie „dzieci wrzesińskich" ze wszystkich stron Polski i z Niemiec. Około godz. piątej przybył p. wojewoda w otoczeniu p. starosty i p. Burmistrza wprost z ratusza.— Sala się ożywiła.

P. starosta przedstawił p. wojewodzie różne obecne na raucie osobistości. Grupa dzieci wrzesińskich, dostawszy w swe grono umiłowanego swego Ks. Laskowskiego, wesoło na miłych wspomnieniach czas spędzała — reszta uczestników oblegała bogato zastawiony zimny bufet i stoliki porastawiane z herbatką po całej sali.

Całość obchodu pozostawiła po za małemi może usterkami, których przy tak wielkiem przedsięwzięciu trudno i przy najlepszej organizacji uniknąć, bardzo miłe wrażenie na tych co udział w niej brali.

31 październik br. Dniem jest Bursy

!! Kwestarce lub kwestarzowi nie odmawiaj skromnej choćby ofiary !!

W dniu jubileuszowym gościła Września po za już wymienionemi osobistościami p. Radcę szkoln. Suchowiaka, starostę pow. witkowskiego Dr. Beretę, burmistrzów miast Krotoszyna Klemczaka, Środy Polskiego, Wronek Sroczyńskiego i Szamotuł Szola, wreszcie posłów Herca i Kowalskiego.

Z dzieci wrzesińskich z poza Wrześni przybyli: p. Podsędek z Miosławia, inż. Wawrzyn Tabaka z Bydgoszczy, p. Stef. z Janiszewskich Schoenowa z Wrocławia, p. Korzeniewski z Poznania i p. L. Dynkowska.

Liczni korespondenci pism z całem uznaniem i wprost z zachwytem wyrażali się o przyjęciu we Wrześni. Nie omieszkamy w następnych dniach w „Orędowniku" podać głosy prasy o jubileuszu piszące. Może najtrudniejszą część w wykonaniu uchwał Komitetu włożono w wytrawne ręce prezesa „Sokoła" wrzesińskiego, p. Wł. Kaliszewskiego — niestrudzenie od rychłego rana urzędując — puścił tę machinę w ruch tak sprawnie, że przez cały czas trwania uroczystości funkcjonowała bez zarzutu. Czołem mu za to!

Podziękowanie należy się serdecznie dalej tym wszystkim, którzy szli na rękę Komitetowi, ofiarując powózki do dyspozycji Komitetu i w inny sposób pomogli do sprawnego działania całości.

I jeszcze jedna uwaga. Mamy we Wrześni pierwszą tablicę pamiątkową z pięknie brzmiącym napisem:

„Polacy, nie zapominajcie nigdy, że tu odwieczny wróg nasz katował dzieci za wiarę i język ojczysty."

Uczcijmy tę pamiątkę sprawy nas blisko obchodzącej. Niechaj każdy wrześniak przechodząc, czapkę przed tablicą uchyli na znak hołdu dzieciom, które przeciwstawiły się potędze pruskiej i uchroniły przez rozgłos sprawy wrzesińskiej tysiące dzieci przed wynarodowieniem.

Myśl wyszła od Kuratora szkolnego — może by nasze dyrekcje szkół sprawę tę pod rozwagę wzięły. —

Tekst „Kantaty" odśpiewanej przez dzieci szkoły powszechnej przy odsłonięciu tablicy pamiątkowej w dniu obchodu 25-cio lecia sprawy wrzesińskiej:

Kantata na uroczystość 25-letniej rocznicy „Sprawy Wrzesińskiej".

(Kompon. K. Właźliński.)

Uderzcie w dzwon! niech zabrzmi dzwon!
Niech światu wieści głos zbożnej pieśni:
Jubilate, jubilate, jubilate!
Po wszech krainach wolnej naszej Polski chwałę
niech niesie on,
Niech brzmi wokoło naszych serc radosnych
wdzięczny pienia ton.
Jubilate, jubilate, jubilate
naszej uczelni z lat dwudziestu pięciu,
gdy nad Wisłą zmierzch styczniowych sił
Polskę krył czarny kir,
Prusak nad Wartą nam duszę strúć chciał,
budując szkołę, Germanów gród,
By mowę naszych praojców pogrzeć,
by zniemczyć polski lud.
Lecz władca światów, nasz dobry Pan
ojczyznę, wolność powrócił nam,
o miłosierny wszechmocny Boże,
Racz nas i nadal od przemocy wrogiej strzec,
a my dla chwały i Twej miłości
Chcem wiecznie z Tobą żyć.
Boże nasz, Panie nasz, Ojcze nas.

- Kronika -

Września, dnia 27-go października 1926 r.

Kalendarz rzymsko-katolicki:
dzisiaj: Sabiny, jutro: Szymona i Tadeusza Apost.

*** Szkoła powszechna obchodzi uroczystość jubileuszową strejku szkolnego w niedzielę, dn. 31. bm.** o godz. 4,30 popoł. w auli, na którą uprzejmie się zaprasza Szan. Rodziców dziatwy szkolnej jak i innych gości. — Po obchodzie nastąpi konferencja rodzicielska. Gawęcki, rektor.

*** Dzień 31 października br. jest dniem Bursy.** Pragnąc umożliwić Towarzystwu Bursy Gimnazjalnej dokończenie w stanie surowym budowy internatu i pokrycie jej przed nastaniem zimy dachem, Pan Wojewoda Poznański pismem z dnia 4. bm. L. 29675-II zezwolił na urządzenie kwesty publicznej na cele Towarzystwa w dniu 31. bm. po ulicach, placach i lokalach publicznych miasta Wrześni oraz we wszystkich miejscowościach powiatu wrzesińsk.

W dniu tym pojawią się zatem na ulicach kwestarki i kwestarze, którym zapewne nikt nie odmówi najskromniejszego choćby datku. W powiecie zaś składki odbywać się będą na listy składkowe, które doręczono już pp. Sołtysom oraz Przewodniczącym obszarów dworskich. Kwesta odbywać się też będzie w Miłosławiu i Strzałkowie.

Celem pokrycia zobowiązań, wynikłych z przewodzenia budowy w stadjum obecne, okazała się konieczność zapelowania do ofiarności publicznej drogą wspomnianej kwesty nieodzowną. Spodziewać się zatem należy, że spotka się ona z żywem zrozumieniem i poparciem ogółu mieszkańców miasta i powiatu.

*** W sprawie podejmowania wygranych Loterji fantowej Bursy Gimnazjalnej.** Osoby miejscowe winne wygrane podjąć w godzinach wyznaczonych tj. codziennie od godz. 3—4 popoł. w Gimnazjum w ciągu dni ośmiu od daty pojawienia się listy ciągnień w „Orędowniku". Osoby zamiejscowe winny się zgłosić po wygrane w ciągu 6 tygodni od tejże samej daty. Po tym terminie wygrany bezwarunkowo wydawać się nie będzie i stają się one własnością Towarzystwa.

*** Do notatki o lotach** napowietrznych we Wrześni dodać należy, że członkowie L. O. P. P. płacili po 7 zł za lot, zaś niecłonkowie złotych 10.

*** W dniu obchodu 25-cio lecia Sprawy Wrzesińskiej,** najniespodziewanej zjawił się we Wrześni zespół Teatru Nowego z Poznania i wystawił sztukę kontuszową „Radziwiłł Panie Kochanku". Przedstawienie, nie objęte programem, stworzyło bardzo miłe i stosowne do nastroju dnia zakończenie dnia jubileuszowego. Bardzo dodatnie wrażenie zrobiło przybycie na przedstawienie już zupełnie nieoficjalne wojewody p. hr. Bnińskiego, ks. prałata Stychla, ks. proboszcza Laskowskiego i innych panów, których jako swych osobistych gości przyprowadził pan hrabia Mycielski.

*** Z Towarzystwa Bursy Gimnazjalnej im: D-ra K. Marcinkowskiego.** Przystępując do ogłoszenia urzędowej listy wygranych Loterji fantowej poczuwa się Zarząd Towarzystwa do miłego obowiązku złożenia na tem miejscu publicznie wyrazów gorącej podzięki wszystkim tym, którzy w jakiejkolwiek formie współdziałali w uwieńczeniu akcji Loterji fantowej — jak najpomyślniejszymi wynikami. Dziękuje zatem tym, którzy zechcieli zająć się rozsprzedażą i kolportażem losów oraz poniżej wyszczególnionym osobom i Firmom Kupieckim, które raczyły loterję zasilić darami w postaci fantów. Zarząd Bursy dziękuje zatem: PP. Bystrzyckiemu z Orzechowa za ofiarowanie 1 wagonu drzewa, Kałamajskiemu w Poznaniu za ofiarowanie wyrobów włóczkowych wartości 20 zł., T. Koehlerowi w Sokołowie za 1 barana, 1 cielę, i 1 indyka, St. Lutomskiemu z Grzybowa za 1 barana, Majętności w Plewiskach za osła, nadto w miejscu: Szan. Firmie Jankowskiego za poduszkę gobel., Olka W. za czapeczkę dziec., apt. Felickiego za kosmetyki, M. Schoena za 1 tuzin chusteczek damskich do nosa, Kilkowskiego za parasol oraz laskę, Nowakowskiego za parę szelek, A. Steina za 2 wazy, E. Kubalego za młynek do kawy i forемkę do ciasta, Kizierowskiego za szkl. talerz do ciast, Chełmikowskiej za sztuczkę woalu i batystu, Wilgockiego za chustki do nosa, Cukierni Szwarca za 30 paczek pierników, Zarządowi Rolnika za 1 ctn. mąki, oraz bezimiennej Firmie za 10 sztuk naczyń kuchennych. Nadto pp. drowi Schnitterowi za 1/2 tuzina noży i widelców i apt. Koniecznemu za powieść p. t. Lalka.

Osobne wyrazy podzięki i uznania składa Zarząd Redakcji Orędownika Wrzesińskiego za okazaną daleko idącą gotowość oddawania szanownego czasopisma celom reklamy i propagowaniu ideologji Towarzystwa a WP. Andrzejowi Prądzyńskiemu za bezinteresowne umieszczanie anonsów Loterji i ofiarowanie 50 egzemplarzy swych własnych wydawnictw na fanty Loterji.

*** Obrona Częstochowy.** Redakcja Alarmu (Szabes Kurjera) wystawia dnia 31-go bm. w sali hotelu pod Białym Orłem, Obronę Częstochowy, dramat historyczny w 8-miu obrazach. Jeżeli się zważy, że teatry polskie urządzają przeważnie sztuki pikantne, to Red. Alarmu, która zorganizowała przy wydawn. „Sekcję Dramatyczną"—należy się godne poparcie za wystawienie sztuki patrjotycznej — Obronę Częstochowy. Mamy nadzieję, że obyw. miejsc. gremjalnie pospieszy na przedstawienie, bo ceny są niskie a to od 50 groszy do 3 zł po pierwsze, a po drugie, Redakcja przeznaczyła dla każdego kupującego bilet, ciekawą pamiątkę. Bilety sprzedaje się w naszej księgarni.

*** Z ekranu: Na śmierć Rudolfa Valentino...**

Do wszystkich ziem żałobne radjo-fale płyną,
Ich czarna treść w posadach poruszyła świat...
Ludzkości — zabrał Bóg — Rudolfa Valentino!
Zerwała Śmierć — ten najpiękniejszy filmu kwiat!

W rozkwicie sił, w potędze sławy —
On... musiał spłacić życia dług —
Sięgnęła Śmierć po łup swój krwawy,
Bo kazał jej, bo chciał tak Bóg!...

Pogodną młodą twarz „Dziesiąte Muzy"
Zrosiły łzy i smutek wyrył ból!
Bo czyż potrafią go zastąpić drudzy? —
O nie! następców niema — filmów Król!

A więc, niech smutek dziś panuje w kręg...
Niech się w pucharach dziś nie pieni wino,
Bo biją tam cmentarny srebrny gong
Na śmierć Rudolfa Valentino!

Rudolfa Valentino będzie Sz. Publiczność miała sposobność podziwiać w jednej z jego ostatnich przedśmiertnych kreacji w niedzielę, dnia 31. bm. w Kinie „Apollo". Bliższe szczegóły w afiszach.

*** Śnieżyca na G. Śląsku i w zach. Małopolsce.** Trwająca dnia 24. bm. rano śnieżyca spowodowała opóźnienie licznych pociągów ze wszystkich kierunków. Pociąg pospieszny z Warszawy przybył z 2-godzinnym opóźnieniem.

Dnia 24. bm. spadł w Krakowie ogromny śnieg i pokrył całe miasto białym całunem. W związku z tem i zbyt niską temperaturą zostały odwołane wszystkie igrzyska sportowe.

*** Urzędnicy otrzymają 20 proc. podwyżki p[illegible].** Rada Ministrów uchwaliła dnia 23. bm. wypłacić urzędnikom państwowym 20 proc. pobor[illegible] w dwuch ratach: 15 listopada i 15 grudnia rb. R[illegible] Rada Ministrów uchwaliła, że w pr[illegible] budżetowym na pierwszy kwartał 1927 r. w[illegible] rząd propozycję podwyższenia regulacji płac pracowników państwowych i przedstawi Sejmowi źródła pokrycia tych wydatków.

Lista wygranych Loterji fantowej Bursy Gimn. we Wrześni.

Główne wygrane: motocykl 91 851, garn. klub. 23877, złoty zegarek 96531, wagon drzewa 68452, osieł 23473.

100, 331, 334 602 650. 703, 1046, 1091, 1226 1238, 1337, 1432, 1457. 1754. 1794. 1912. 1919. 2246. 2724. 2864. 2913, 2945, 3149, 3195, 3425 3451. 3683. 3567, 3574. 3612. 3643; 3762, 3806. 3811. 3837, 3852. 3862. 4033. 4184 4185. 4314. 4367. 4647. 4948, 5412. 5476. 5482, 5547, 6214. 6310, 6461, 6809. 6844, 7109 7141, 7400. 7401. 8024, 8056, 8073, 8473. 8528, 8633. 8917. 8963. 9238. 9471 9725.

10129, 10255. 10346. 10352. 10485, 10645, 10965. 11202. 11604, 11708. 11734, 11952, 12071 12126, 12392. 12415. 12562, 12600, 12881, 13223, 13416. 13662. 13691. 13745, 13867, 14002, 14374. 14567. 14735. 14790. 14872. 14984 15121. 15259, 15432, 15490, 15504, 15615, 15807, 15951. 16084. 16101. 16120, 16146. 16152. 16501. 16620. 16650. 16851. 16871. 16929. 16959. 17250. 17332. 17591. 17687. 17800. 18014. 18151. 18248. 18378. 18394. 18440. 18445. 18480. 18671. 18697. 18796. 18934. 19190. 19192. 19268 19435. 19588. 19592. 19813. 19897.

20037. 20038. 20039. 20040. 20044. 20156. 20338. 20388. 20568. 20675. 20896 21077. 21402. 21430. 21363. 21588. 21603. 21728. 21729. 21902. 21951. 22186. 22638 22914. 23426. 23428. 23432. 24004. 24148. 24205 24338. 24821. 25172. 25190. 25271 25698. 25701. 26128. 26527. 26778. 27024. 27204. 27221. 27256. 27320. 27428. 28142. 28157. 28303. 28481. 28579. 28591. 28648. 28757. 28818. 29115. 29721.

30097. 30177. 30290. 30387. 30431. 30456. 30507. 30551. 31135. 31224. 31490. 31493. 31540. 31647. 31839 31876. 32532. 32709. 32756. 32781. 32868. 33286. 33315. 33618 33789. 33803. 33810. 33835. 33846 33849. 34073. 34216. 34641. 35293. 35376. 35523. 35581. 36044. 36042. 36087. 36096. 36288. 36471. 36502. 36549. 36660. 37105. 37303. 37846. 37832. 38019. 38026 38113. 38209. 38845 38947 39218. 39290. 39345. 39440. 39798. 39799. 39873 39874.

40105. 40204. 40208. 40484. 40547 40677. 41048. 41479. 42012. 42186. 42343. 42415. 42435. 42900. 43138. 43481. 43740. 43900. 44066. 44078. 44087. 44200. 44350. 44447. 44798. 44899. 45010. 45495. 45678 45899. 46036. 46054. 46255. 46390. 46537. 46690. 47021. 47057. 47069. 47176. 47224. 47277. 47298. 47625. 47755. 48140. 48309. 48429. 48598. 48881. 48962. 49017. 49109. 49544. 49644.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Fanty wydawać się będzie codziennie od godz. 3—4 popoł. w gimnazjum osobom miejscowym po przedłożeniu losu; zamiejscowi obok losu winni na koszty przesyłki i opakowania nadesłać 2 zł.

Polska nota do sowietów w sprawie polityki litewskiej

Nasze prawo do Wilna jest bezsporne.

Warszawa, 23. 10. Minister spraw zagranicznych Zaleski omawiając na konferencji z przedstawicielami prasy notę do rządu sowieckiego, oświadczył m. in. Nota nasza stwierdza, że przynależność wileńszczyzny do Rzeczypospolitej Polskiej jest bezporna i nie może być podawana w wątpliwość. Na podkreślenie zasługuje fakt, iż nota nasza zbiegła się z uchwałą konferencji ambasadorów, stwierdzającą raz jeszcze ostateczne załatwienie sprawy wileńszczyzny. Wobec powyższych decyzyj i oświadczeń nie przypuszczam, aby Litwa zechciała poruszyć raz jeszcze tę sprawę na forum międzynarodowem, nie może ona bowiem mieć złudzenia, żeby cokolwiek mogła na tem zyskać.

Od lat już niezmiennie stojąc na stanowisku konieczności porozumienia z Litwą rząd polski napotykał na opór rządu Litewskiego, który stale sprzeciwia się osiągnięciu takiego porozumienia na terenie rzeczowym. Stanowisko rządu kowieńskiego jest oczywiście sprzeczne z kulturalnemi, gospodarczemi i politycznemi interesami Litwy kowieńskiej. Stanowisko nasze i tym razem nie ulegnie zmianie. Jestem przekonany, że szkody, na jakie dotychczasowa polityka rządów litewskich naraża państwo litewskie, prędzej czy później doprowadzą do otrzeźwienia litewskiej opinji publicznej.

Jeżeli chodzi o rokowania projektowane naszych sąsiadów bałtyckich ze związkiem sowieckim, wierzymy, że należyte zrozumienie własnych interesów i tak często już objawiany zdrowy instynkt państwowy podyktuje Łotwie, Estonji i Finlandji, właściwą linję postępowania w tych rokowaniach.

Co do stanowiska rządu polskiego, w sprawie zawarcia paktu o nieagresji ze Związkiem sowieckim, to stanowisko nasze zostaje niezmienione. Gotowi jesteśmy współdziałać w dziele trwałej pacyfikacji wschodniej Europy.

P. Marsz. Piłsudska otwiera wystawę „Kultury i Stroju".

Warszawa, 24. 10. Dziś o godz. 11-tej przed połud. otwarta została w salonach Doliny Szwajcarskiej w Warszawie wystawa pod nazwą „Kultura Ciała i Stroju", urządzona pod protektoratem p. Marszałkowej Piłsudskiej. Otwarcia wystawy dokonała p. Marszałkowa. Po zwiedzeniu wystawy przez zaproszonych gości odbyły się popisy gimnastyczne.

Odezwa antyniemiecka

Praga. Sensację wywołała tutaj odezwa do narodu czeskiego, podpisana przez burmistrza Pragi dr. Baxa. Przestrzega on obywateli przed niebezpieczeństwem, jakie kryje w sobie współpracaz Niemcami w rządzie, zainicjonowane przez stronnictwa parlamentarne. Dr. Baxa wskazuje, powołując się na historję, iż ilekroć Czesi zbliżali się do Niemców, tylekroć tracili samodzielność.

Nowy senat gdański

Gdańsk. W sobotę, 23. bm. została opublikowana tutaj lista członków nowego senatu, który składa się z 14 senatorów, w tem 7 nacjonalistów, 4 centrowców, 2 liberałów i urzędnik. Wśród nacjonalistów figuruje nazwisko senatora Zihma.

Kobiety -- szatany

Według doniesień z Leningradu, szajka bandytówkobiet w wieku 19—21 lat, rozsiewa panikę w okolicach miasta, napadając na osiedla zamożniejszych chłopów.

Wyspa, która nagle znikła

Pisma donoszą z Lizbony, że wyspa, położona w portugalskiej kolonji Angola, o szerokości 600 m. i długości 1000 metrów, nagle znikła pod powierzchnią morza. Prawdopodobnie katastrofa ta nastąpiła z powodu trzęsienia dna morzkiego. Ofiar w ludziach nie było.

Dwa tysiące bandytów chińskich rabuje miasto

Londyn, 24. 10. „Times" donosi z Szanghaju, że dwa tysiące bandytów dokonało grabieży w miejscowości Honan. Bandyci terroryzowali ludność Honanu, z pośród której 80 osób spalili.

Trzesienie ziemi na Kaukazie.

Wiedeń, 25. 10. „United Press" donosi, że Kaukaz nawiedziony został wczoraj katastrofą trzęsienia ziemi. Setki osób zostało zabitych, a wiele jest rannych. Trzęsienie ziemi zaczęło się o godz. 2-giej rano i trwało godzinę. Ludność opuszczała swoje siedziby w panicznym strachu, szukając schronienia w polu.

Dział zadań umysłowych

Konkurs na listopad.

10	20	13	1	8	2
20	22	5	14	7	1
13	20	18	3	2	19
14	8	7	5	14	8
7	1	8	20	16	23
23	9	5	15	9	4
19	9	16	25	7	12
13	25	2	8	20	15
3	20	13	21	1	7
3	20	9	3	2	8
1	22	25	15	1	8
15	1	1	16	23	15
14	7	25	23	4	
8	1	24	26	20	5
20	8	19	21	14	23
23	16	1	18	20	
1	15	21	5	4	14
7	15	5	15	20	8
6	20	7	9	4	14
11	7	14	18	16	23
20	4	25	15	1	4
15	8	1	25	8	18
8	2	18	9	8	14
14	4	17	2	16	14
15	21	20	15	18	19
3	17	22	15	8	12
25	8	18	15	3	8
1	20	15	19	24	4
8	20	19	9	8	14
6	4	14	14	7	11
16	5	23	2	4	20
1	8	1	2	16	25
20	11	7	14	13	3

Redakcja ogłasza niniejszem konkurs na listopad. Warunki dla biorących udział w konkursie są następujące: Do rozwiązania niżej podanego arytmogryfu należy dołączyć kwit abonamentowy na miesiąc listopad. Ostatni termin nadesłania rozwiązania mija 15 listopada wieczorem. Za trafne rozwiązanie przeznacza Redakcja 5 nagród.

1. Japońska bransoletka.
2. Kryształowy kufel z przykrywą.
   Dary p. Napoleona Siemiątkowskiego z Poznania.
3. Książka.
4. Karton listowego papieru.
5. Figurka gipsowa. Dary Redakcji.

Arytmogryf (ul. X. Prob. Konarski). W miejsce liczb wstawić głoski tak, żeby pierwsza i trzecia kolumna, czytane z góry na dół podały nazwiska kilku dobrodziejów naszego działu: „Zadań umysłowych".

Znaczenie wyrazów:
1) kosztowna materja, 2) na globie, 3) szaty kościelne, 4) rola w teatrze, 5) pierwszy lotnik, 6) postać biblijna z Now. T., 7) inaczej spotwodować, 8) w kościele, 9) miasto w Wielkop., 10) narzędzia wojenne, 11) wspólne mieszk., 12) miasto w Polsce, 13) rzeka w Niemczech, 14) wyprowadza naiwnych w pole (wspak), 15) promienie po franc., 16) pieczywo, 17) węgle wbocznej., 18) miasto w hiszp. prowincji Grenady, 19) zbrodnia w łac. jęz., 20) mieszkaniec Indji. 21) śpiewak, polak, sławy światowej, 22) inaczej przeklinać, 23) półwysep w Ameryce, 24) Bógrzymski, 26) inaczej łączyć, 27) miejsce sławne z bitwy w roku 1866, 28) ozdoby naszych dróg, 29) princípium „ziego", 30) katalog lub spis z cenami, 31) część ubioru męsk. 32) egzotyczna roślina, 33) miasto w Brandenburgji.

-- Nadesłane --

Wolno zbliżającej się zimy biedni naszego miasta z trwogą i z strachem patrzą w przyszłość, bo do biedy dołączy się jeszcze nowy dręczyciel, zimno i mróz. Wiedzą też o tem panie naszego Tow. św. Wincentego a Paulo i pracują z całem poświęceniem nad tem, by choć w nikłej części załagodzić smutną dolę i los nieszczęśliwy swoich biednych. Niestety brak funduszy materjalnych nie pozwala na rozwinięcie akcji charytatywnej na szerszą skalę. Chodzi bowiem o to, by nieść pomoc biednym i nieszczęśliwym, by przy nadchodzącej zimie nie dokuczało im zimno z powodu braku opału. Pan Jezus powiedział: „Błogosławieni miłosierni, albowiem oni miłosierdzia dostąpią." Celem utworzenia funduszu potrzebnego na zakup opału dla biednych przy obecnej porze nadającej się do rzucania kuli śnieżnej w bliźniego, **rzucam pierwszą kulę na panią Konieczną,** Przewodniczącą Tow. św. Wincentego a Paulo w tej myśli, **żeby kula ta dalej się toczyła i zamieniła się w lawinę, która ogarnia całe miasto i cały nasz powiat.** Na cel ten składam w Red. Oręd. Wrzesińskiego 10 zł. X. Konarski, proboszcz.

Z życia Towarzystw

*„ Dnia 28. bm. odbędzie się zebranie Tow. Czytelni dla Kobiet o godzinie 8-ej wiecz. w sali p. Bartkowiaka. Otwarcie bibljotekio godz. 5-ej.

Zarząd.

*„ Zebranie Tow. Kupców odbędzie się w piątek, dnia 29. bm. o godz. 8-ej w lokalu p. Wantorka. Na porządku obrad referat p. Kuczkowskiego o izbie handlowej i sprawach podatkowych. Liczne zebranie się członków oraz gości bardzo pożądane.

Zarząd.

Składki i pokwitowania

Z okazji Sprawy Wrzesińskiej ofiarował Pan M. kwotę w wysokości 50 zł. na ręce Komitetu. Komitet kwotę tę przekazał na zakup książek dla biednych dzieci szkolnych.

Za Komitek Sprawy Wrzesińskiej: Sołtysiak, burm.

Na Bursę Gimnazjalną składa Jan Wolniewski ze Strzałkowa 4 zł., jako miesięczną dzierżawę jednopokojowego, frontowego mieszkania przy rynku od Antoniny Jaskólskiej matki p. Heleny Kulczakowej z Wrześni.

Na sezon jesienno-zimomy polecam po cenach przystępnych i na dogodnych warunkach

materjały z metra

na suknie, kostjumy i płaszcze, **oraz płótna, flanelki, barchany i trykotaże jak również wszelkie krótkie towary.**

Joanna Olek

ul. Poznańska 6 - naprzeciw kościoła.

Zamówienia na

mundurki gimnazjalne

przyjmuje od zaraz

Wacław Olek - Września, Rynek 23.

14 14

tanich dni

na wszelkie piece

oraz garnki żelazne!

!!

Zpowodu korzystnego zakupu całego wagonu tychże towarów, **obniżyłem ceny o 10 procent.**

Sp. Jasiński

Handel żelaza - Warszawska 11.

Panienka

umiejąca szyć, kochająca dzieci - **poszukuje posady.** Zgł. do Admin. Oręd.

Z dniem ogłoszenia **unieważnia się** zagubioną **książeczkę wojskową** na nazwisko **Stan. Przybylski** Wszembórz.